

La Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat

Textos de Lectura Fàcil

Diputació
Barcelona

La Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat

La Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat recull els drets dels ciutadans i ciutadanes i els compromisos dels ajuntaments per aconseguir que a les ciutats es respectin aquests drets.

Les ciutats acullen un gran nombre de persones i han esdevingut un espai de trobada i de possibilitats per a tothom.

A la ciutat, les actituds cíviques i solidàries coexisteixen amb conflictes i contradiccions, derivats molt sovint de l'atur, la pobresa i el menyspreu per les diferències culturals.

Per garantir la convivència dels seus habitants, les ciutats han de precisar drets bàsics com el de l'habitatge i el treball, i reconèixer-ne de nous, com el respecte pel medi ambient i el dret a una alimentació sana o al lleure.

Les ciutats esdevenen l'espai idoni per aconseguir una democràcia de proximitat més solidària i participativa.

A partir del Compromís de Barcelona, signat el 1998 per les ciutats participants a la Conferència Europea Ciutats pels Drets Humans, es va crear un comitè per redactar la Carta. L'any 2000, es va aprovar a la ciutat francesa de Saint Denis. Deu anys després, s'hi han adherit més de 350 ciutats europees, entre les quals n'hi ha 146 de la província de Barcelona.

La Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat es basa en la Declaració Universal dels Drets Humans de 1948 i en altres textos regionals i internacionals per a la protecció dels drets humans.

La Carta ha de ser aprovada en el ple de cada ajuntament. Les ciutats signatàries es comprometen a respectar i garantir els drets i principis del text.

Principis

● **Igualtat de drets i no-discriminació**

Les ciutats signatàries reconeixen que totes les persones tenim tots els drets enunciats en aquesta Carta.

Els ajuntaments garanteixen aquests drets a totes les persones, sense cap tipus de discriminació.

● **Eficàcia dels serveis públics**

Els ajuntaments asseguren uns serveis públics eficaços adaptats a les necessitats de tothom i vetllen per evitar situacions de discriminació o d'abús.

Els ajuntaments han d'avaluar els seus serveis públics i tenir en compte els resultats.

● **Transparència**

Les ciutats signatàries garanteixen la transparència de l'activitat administrativa.

Els ajuntaments han de publicar les normes municipals de forma entenedora per tal que tothom conegui els seus drets i obligacions.

Totes les persones tenim dret a tenir una còpia dels actes administratius del nostre ajuntament.

Els principis de transparència, publicitat, imparcialitat i no-discriminació s'apliquen als contractes municipals i a la selecció de persones.

Els ajuntaments garanteixen la transparència i el control en l'ús dels fons públics.

● **Subsidiarietat**

Amb aquest principi, es vol garantir que els serveis públics depenguin de l'administració més propera a la ciutadania, per tal que siguin més eficaços.

S'aplica per garantir que totes les administracions assumeixin les competències i responsabilitats que els pertocuen.

● Solidaritat

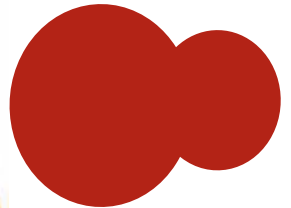
La solidaritat fa que la comunitat local es mantingui cohesionada.

Els ajuntaments col·laboren amb les entitats ciutadanes per fomentar xarxes i associacions de solidaritat entre els seus habitants.

● Cooperació municipal internacional

Les ciutats fomenten el coneixement d'altres cultures entre la ciutadania.

Les ciutats signatàries es comprometen a donar suport a programes de cooperació en països en via de desenvolupament i a difondre'ls, així com a implicar-hi la ciutadania i els actors econòmics.

Drets

●● Dret a la ciutat

La ciutat pertany a tots els seus habitants.

Tothom hi ha de trobar les condicions per realitzar-se des d'un punt de vista social, polític i ecològic, tot assumint deures de solidaritat.

Els ajuntaments fomenten el respecte de la dignitat i la qualitat de vida dels seus habitants.

●● Dret a la participació política

Totes les persones majors d'edat tenim dret a escollir i a ser escollides representants per al govern de la ciutat.

Els ajuntaments poden demanar a l'Estat la participació en les eleccions de la població estrangera amb dos anys o més de residència.

Totes les persones i associacions tenim dret a participar en la política de la nostra ciutat i a expressar les nostres opinions.

Totes les persones tenim dret a participar en associacions, a reunir-nos i a manifestar-nos.

A les ciutats hi ha d'haver espais públics on fer reunions i trobades informals. Els ajuntaments garanteixen l'accés de tothom a aquests espais, en el respecte de les normes.

●● Dret als serveis públics de protecció social

Les polítiques socials són decisives per a la protecció dels drets humans. Les ciutats signatàries es comprometen a treballar per garantir-los.

Els ajuntaments reconeixen el dret de totes les persones a accedir lliurement als serveis municipals de protecció social. S'oposen a la comercialització dels serveis personals d'ajuda social i vetllen perquè siguin de qualitat i a preus ajustats.

Els ajuntaments es comprometen a fer polítiques socials per a les persones més desfavorides per tal d'aconseguir la seva inclusió social, dignitat i igualtat.

Dret a l'educació

Totes les persones tenim dret a l'educació.

Els ajuntaments faciliten l'educació elemental dels infants i dels joves en edat escolar. També promouen la formació d'adults, dins el respecte dels valors democràtics.

Les ciutats posen a disposició de tothom escoles i centres culturals per afavorir la cohesió social.

Els ajuntaments promouen campanyes i programes educatius de respecte a la convivència i de lluita contra tot tipus de discriminació.

Dret al treball

Totes les persones tenim dret a un treball digne i remunerat que garanteixi la nostra qualitat de vida.

Els ajuntaments fomenten la formació continuada dels treballadors i de les persones a l'atur per millorar les seves oportunitats laborals.

Les ciutats signatàries inclouen en els contractes municipals una clàusula que rebutja el treball il·legal de treballadors nacionals i estrangers en situació regular o irregular, i el treball infantil.

Els ajuntaments promouen la igualtat de tothom en el treball i fomenten l'accés al treball de les dones, mitjançant la creació de llars d'infants, i de les persones discapacitades, mitjançant equipaments accessibles.

Els ajuntaments fomenten la creació de llocs de treball per a persones que necessiten inserir-se a la vida professional.

Dret a la salut

Els ajuntaments afavoreixen l'accés de tothom a l'atenció i prevenció mèdiques.

Les ciutats signatàries promouen la salut de tothom, per mitjà d'accions en l'àmbit econòmic, cultural, social i urbanístic.

Dret a la cultura

Totes les persones tenim dret a gaudir de les activitats culturals i artístiques de la nostra ciutat i a expressar la nostra creativitat.

Els ajuntaments promouen, conjuntament amb associacions i el sector privat, una programació cultural local basada en el respecte a la diversitat. També posen a disposició de tothom espais públics per a activitats culturals i socials.

●● Dret al lleure

Els ajuntaments reconeixen el dret de les persones a tenir temps lliure.

Garanteixen espais lúdics de qualitat oberts a tots els infants, promouen la pràctica de l'esport i faciliten instal·lacions esportives a tothom.

Els ajuntaments fomenten un turisme sostenible que permeti l'equilibri entre l'activitat turística i el benestar social i ambiental dels ciutadans.

●● Dret a un habitatge

Totes les persones tenim dret a un habitatge digne.

Els ajuntaments procuren que hi hagi una oferta adequada d'habitatges i equipaments de barri per a tothom, sense diferències per raons d'ingressos.

Entre aquests equipaments hi ha d'haver centres d'acolliment per a persones sense sostre i per a dones víctimes de maltractaments i de l'explotació sexual.

Drets dels consumidors

En la mesura de les seves competències, els ajuntaments protegeixen els consumidors.

Pel que fa als aliments, garanteixen o fan garantir que la informació que es dóna sobre el pes, mesura, qualitat, composició del producte i data de caducitat sigui exacta.

Protecció del medi ambient

Totes les persones tenim dret a viure en una ciutat respectuosa amb el medi ambient, on el desenvolupament econòmic sigui compatible amb l'equilibri mediambiental.

Els ajuntaments actuen per reduir la contaminació ambiental i acústica, així com per afavorir l'estalvi energètic, la recollida selectiva de residus, el reciclatge, i l'ampliació i protecció d'espais verds a la ciutat.

Els ajuntaments vetllen per la protecció del medi ambient mitjançant l'educació, regulació i control.

Els ajuntaments defineixen els espais reservats per a vianants i fomenten l'ús de vehicles no contaminants.

Les ciutats signatàries garanteixen una circulació fluida a la ciutat, tot respectant el medi ambient.

Dret a un urbanisme harmoniós i sostenible

Totes les persones tenim dret a viure en una ciutat on el desenvolupament urbanístic sigui ordenat i sostenible.

Els ajuntaments vetllen per mantenir, amb la participació de tothom, l'equilibri entre urbanisme i medi ambient.

Els ajuntaments es comprometen a respectar el patrimoni natural, històric, arquitectònic, cultural i artístic de la ciutat, i a reutilitzar el patrimoni construït per evitar noves construccions.

●● Dret a la informació

Totes les persones tenim dret a ser informades dels temes socials, econòmics, culturals i administratius de la ciutat, dins el respecte a la vida privada i als menors.

Els ajuntaments asseguren els mitjans necessaris perquè la seva informació sigui entenedora.

●● Dret a la llibertat cultural, lingüística i religiosa

Totes les persones tenim dret a exercir la llibertat cultural, a parlar la nostra llengua i a professar la nostra religió, dins el respecte entre creients i no creients.

Els ajuntaments fan tot allò necessari perquè els infants puguin estudiar la seva llengua materna.

Els ajuntaments es preocupen per garantir la llibertat de consciència i de religió i per evitar la creació de guetos.

Els ajuntaments tenen un compromís envers la memòria històrica i la història local.

● Dret a la protecció de la vida privada i familiar

La ciutat protegeix el dret a la vida privada i familiar i promou el respecte a totes les famílies.

Els ajuntaments ofereixen facilitats a les famílies, especialment en l'accés a l'habitatge.

Les famílies més necessitades disposaran d'ajuts i serveis socials per a infants i gent gran.

Els ajuntaments desenvolupen programes d'ajuda per a les persones maltractades i lluiten contra els maltractaments.

Els ajuntaments treballen per protegir els infants i joves, així com per afavorir una educació basada en la democràcia, la tolerància i la participació en la vida de la ciutat.

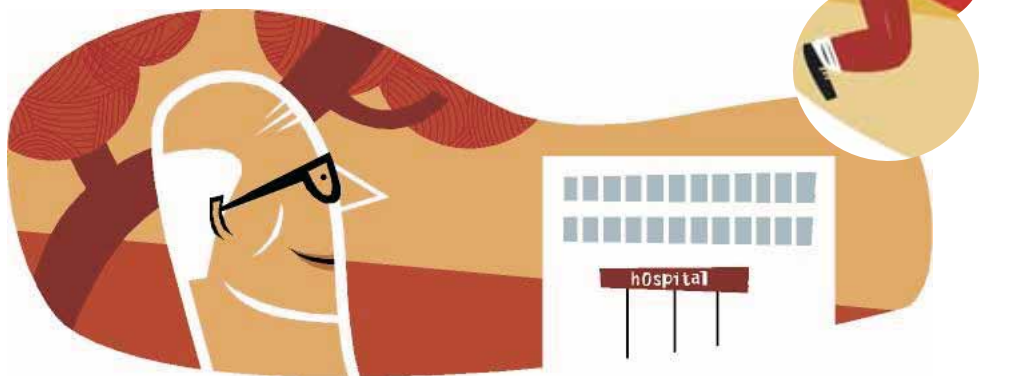
Els ajuntaments creen espais on els infants puguin jugar, aprendre i gaudir de la seva infantesa.

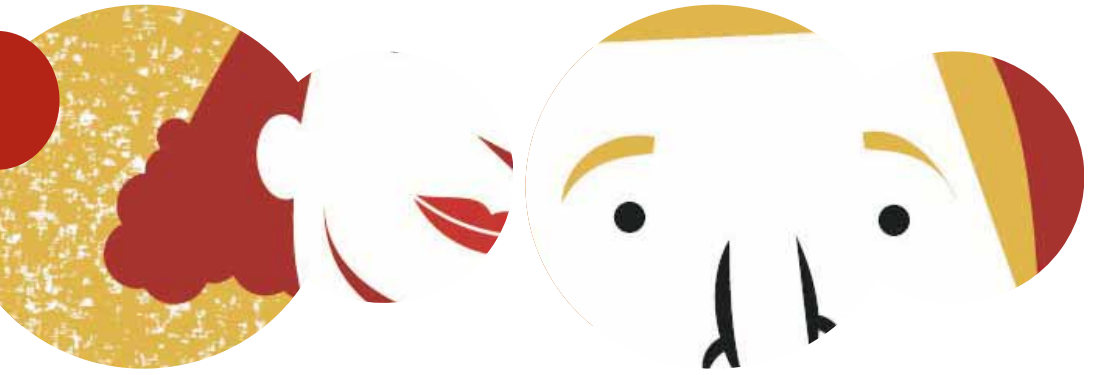
● Protecció de les persones més vulnerables

Les persones i els col·lectius més vulnerables tenen dret a rebre l'atenció i la protecció especials que necessiten.

Les ciutats signatàries es comprometen a treballar perquè les persones amb discapacitat tinguin habitatge, un lloc de treball, transports públics i espais de lleure adaptats.

Les ciutats desenvolupen polítiques socials per afavorir la integració de les persones més necessitades.

La garantia dels drets humans de proximitat

Les ciutats signatàries inclouen dins la normativa municipal els principis, drets i mecanismes de garantia de la Carta per tal de dotar-la de valor jurídic vinculant.

Les ciutats signatàries es comprometen a rebutjar o denunciar qualsevol acte jurídic que vulneri el text de la Carta.

Les ciutats posen a disposició de tothom el servei de professionals qualificats per a la seguretat, mediació i prevenció de conflictes:

- Els **jutjats de pau** exerceixen la justícia local de manera independent. El jutge o jutgessa de pau és escollit per la ciutadania o per l'ajuntament i té competència per resoldre conflictes entre els ciutadans i l'administració municipal.

Les ciutats vetllen pel bon funcionament de la justícia local i per millorar l'accés de tothom a la justícia. També resolen conflictes extrajudicials, a través de la conciliació, mediació i arbitratge.

- La **polícia de proximitat** vetlla per la seguretat i convivència a la ciutat, aplicant polítiques preventives i educatives.
- El **síndic defensor** de la ciutadania vetlla pels drets de totes les persones davant l'actuació municipal.

- Els **mediadors socials o de barri** vetllen pels drets de totes les persones en les àrees més vulnerables.
- A les ciutats es creen **comissions** formades per ciutadans i ciutadanes que avaluen l'aplicació dels drets de la Carta.

Les ciutats signatàries es comprometen a fer un pressupost que permeti fer efectius els drets enunciats a la Carta. Poden demanar l'opinió de la ciutadania a través d'un pressupost participatiu.

Les ciutats signatàries es comprometen a mantenir la legalitat fiscal en les seves activitats socials, ambientals o de qualsevol altre ordre.

Els ajuntaments es comprometen a treballar perquè totes les administracions, dins els seus àmbits de competència, facin efectius els drets reconeguts a la Carta.

Aquest material ha estat elaborat per l'Associació Lectura Fàcil a partir del text original de la "Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat", amb el suport de la Diputació de Barcelona i la Regidoria de Drets Civils de l'Ajuntament de Barcelona.

